

[Per Federspiel.]

genoplive forhandlingerne. Det eneste, man i øjeblikket kan håbe på, er en forhandling inden for de enkelte konkrete erhvervsområder, dér, hvor de gensidige diskriminationer kommer til at ramme hårdst og mest skadeligt for det fremtidige handels-samkvem.

Jeg ved ikke, hvor megen vægt man skal lægge på erklæringen fra de seks fællesmarkedslande om at genoptage forhandlingerne med de syv sigtende mod en opretholdelse og om muligt en forøgelse af den traditionelle samhandel mellem landene. Det er derfor vanskeligt at sige noget herom, for de seks lande har ikke på noget tidspunkt tilkendegivet, at de ville slække på deres meget forståelige beslutning om, at forholdet til de syv eller til det øvrige europæiske område ikke under nogen form måtte lægge sig hindrende i vejen for udviklingen af fællesmarkedet og det økonomiske fællesskab om Romtraktatens institution.

Man må sikkert stadig forstå de seks landes velvilje over for tanken om forhandlinger med denne begrænsning. Alligevel vil jeg gerne fremhæve, at det både ville være forkasteligt og småligt at underkende den velvilje, der er kommet til orde, og som naturligvis har sin baggrund i den eksplosive industrielle udvikling, der har fundet sted i de sidste år inden for de seks, og som vel navnlig for de seks nødvendiggør, at man har opmærksomheden henvendt på de ydre markeder. Det kan heller ikke i denne forbindelse undgå at vække opmærksomhed, at inden for de seks er handelsomsætningen disse lande imellem vokset i et betydelig hastigere tempo end inden for de syv og inden for verdenshandelen i almindelighed.

Dette forhold har naturligvis ikke noget at gøre med toldunionen, for den er for så vidt ikke begyndt at virke i forholdet mellem de seks lande indbyrdes. Jeg tror, man snarere må tilskrive det psykologiske og politiske faktorer, viljen fra de seks landes side til at gøre alvor af det fællesskab, man ved Romtraktaten blev enig om at udvikle.

Jeg tror derfor ikke, det kan understreges stærkt nok, at hvis de syv lande, hvis EFTA-regeringerne, virkelig vil tilstræbe at opnå resultater, der blot nogenlunde nær-

mer sig de resultater, der er opnået inden for fællesmarkedet — og det må vel være en betingelse for, at man atter kan knytte de brudte tråde — vil det være ganske nødvendigt, at EFTA-landene indstiller sig på en intimere form for fællesskab end det blotte frihandelsområde. Man må i højere grad tilslutte sig de seks landes målsætning og undgå at uddybe forfatningsmæssige modsætningsforhold, der består mellem de seks og de syv. Med andre ord: det vil være nødvendigt for de syv lande i højere grad at beskæftige sig med det politiske indhold i det europæiske fællesskab og måske i mindre grad harpe på de handelspolitiske problemer, og på ganske tilsvarende måde må det være nødvendigt, hvis et kompromis skal findes, at de seks lande ikke aldeles afviser, at drøftelserne må foregå under former, der respekterer EFTAs opbygning, frihandelslandenes særlige handelspolitiske interesser. Jeg tror, at det initiativ, der nu er taget fra de seks landes side, peger på, at der i hvert tilfælde fra den side er en vis forståelse for EFTA-landenes problemer, men det er ikke mit indtryk, at der fra EFTA-landenes side foreligger et tilsvarende initiativ.

Man kunne have ønsket, at der nu i forbindelse med denne velvilje, der udtrykkes både fra de seks og fra de syv, forelå et konkret forslag til drøftelse.

Den højtærede minister advarede med rette mod at nære overdrevne forhåbninger til de forhandlinger, der nu skal finde sted. Forholdet er vel her det, at disse forhandlinger må finde sted inden for rammerne af den nye 21 mands gruppe, de forhandlinger, der føres i forbindelse med reorganisationen af OEEC. Det har, som det ærede medlem hr. Per Hækkerup og tidligere den højtærede minister gjorde opmærksom på, bragt et nyt element ind i forhandlingerne, nemlig De Forenede Stater og Canada. Det vil med andre ord sige, at de rent europæiske spørgsmål ikke i samme grad kan komme i forgrunden under disse forhandlinger.

Under den forhandling, vi havde for nogle måneder siden om ratifikationen af EFTA-traktaten, gjorde mit parti opmærksom på de muligheder, som Romtraktaten indeholder for en association mellem udenfor stående lande og de seks. Ved den lejlighed afviste regeringen at gå nærmere ind i en